

**ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС
ВИКОНАННЯ РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ НА ВИСОТІ ТА
КОЛЕКТОРАХ**

*Максимов А. В., викладач
Національний університет цивільного захисту України*

В наш час оперативно-рятувальні підрозділи ДСНС багато уваги приділяють оснащенню своїх підрозділів засобами цивільного захисту. Разом з тим пред'являються високі вимоги до рівня професійної підготовки рятувальників-верхолазів, в тому числі фахової підготовки особового складу.

Сучасний розвиток суспільства веде до того, що робота рятувальників на висоті стає все більш актуальною, тому що не дивлячись на наявність широкого спектру засобів індивідуального захисту від падіння з висоти, в промисловості, будівництві, а також в інших галузях людської діяльності, в цілому світі, падіння з висоти залишається одним з найбільш поширеним нещасним випадком, що приводять до травм або смерті.

Таким чином, стає необхідним створення фахової підготовки працівників підрозділів оперативно-рятувальних служб, спеціалізацією яких є проведення аварійно-рятувальних робіт на висоті з використанням верхолазного спорядження та страхувальних засобів, які поряд із завданням пожежної охорони, зможуть виконувати задачі, пов'язані з проведенням аварійно-рятувальних робіт на висоті. Це в свою чергу говорить про необхідність створення досконалої системи навчання особового складу підрозділів ДСНС до робіт даного профілю.

Для цього в НУЦЗУ було розроблено дисципліну висотно-рятувальну підготовку в рамках якої вивчалися основні аспекти теоретичних знань та практичних навичок роботи зі спеціальним оснащенням та страхувальними засобами яке в сукупності дає вміння працювати як в команді так і індивідуально та виконувати поставлені задачі. В дисципліні вивчаються такі теми:

- Спеціальні вузли;
- Індивідуальні страхувальні системи;
- Організація страховки та самостраховки;
- Укладання та закріплення потерпілого в ношах;
- Організація поліспастичних систем для проведення висотно-рятувальних робіт;
 - Організація переправи для проведення рятувальних робіт;
 - Організація робочого місця для проведення рятувальних робіт;
 - Організація підйому на висоту 15 м за допомогою спеціального оснащення;
 - Організація спуску з висоти 15 м за допомогою спеціального оснащення;
 - Евакуація постраждалого з вікна 4-го поверху горизонтально в ношах;
 - Організація проведення робіт постраждалого з колодязів та підземних шахт;
 - Організація проведення робіт з використанням рятувальної триноги.

Висновки. 1. Під час відпрацювання практичних вправ здобувачі вищої освіти набувають навичок роботи на висоті та верхолазних робіт які загартовують характер, зникає боязнь висоти, розвиває витривалість, координацію. 2. Знання спеціального оснащення для проведення аварійно-

рятувальних робіт на висоті допоможуть виділити найголовніше оснащення для роботи та оволодіти сучасними методами виконання рятувальних робіт в умовах багатоповерхових будинків або колекторів та підземних шахт.

Література:

1. Висотно-рятувальна підготовка. Техніка рятувальних робіт на висоті: практ. посіб. /Укладачі . Р.Г. Мелещенко, А.В. Максимов Харків : НУЦЗУ, 2018 р.
2. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті. Наказ №62 від 23.03.2007 р.
3. Статут дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж. Наказ МВС України №340 від 26.04.2018 р.
4. Учебное пособие по освоению навыков выполнения высотно-применением специальной оснастки и страховочных средств. Симферополь : Таврия, 2005.

УДК 089.13

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ НА ВИСОТІ

Безуглов О.Є., к.т.н., доцент

Національний університет цивільного захисту України

Однією з спеціалізацій працівників підрозділів оперативно-рятувальних служб є проведення аварійно-рятувальних робіт на висоті з